

Nanjing road noću

Šangaj

Šangaj je kao nabujala reka koja ruši sve pred sobom. Ne gleda unazad, ne osvrće se ka prošlosti, jer grada koji je nekada postojao odavno više nema. Nekadašnje stecište probisveta i prostitutki, nekadašnji korumpirani, uprljani grad, utopljen u mirise opijuma, crnog tržišta i špijunaže, danas je jasna slika visokih zgrada koje se međusobno nadmeću u visini i lepoti. Šangaj se takmiči sa svetom da postane prvi u svemu. U kineskoj godini psa, kada je "svako gospodar svoje sudbine" ovaj grad kao da je čvrsto rešio da sve konce drži u svojim rukama, kreirajući upravo onakvu sudbinu kakva mu je do pre samo nekoliko godina bila osporavana

Azurno plavi krovovi kao kineski zmajevi uspinju se ka nebu. I kroz tu igru boja, teških sivih oblaka i plavetnila krovova avion nadleće beskrajna predgrada Šangaja koji se još ne nazire, koji će iskrsnuti pred nama tek kada napustimo aerodrom i za samo sedam minuta predemo distancu od 30 kilometara -

Let ka nebu...

najbržim vozom na svetu Maglev. I tek tada ćemo shvatiti da je ovde brzina u svemu, u načinu na koji raste grad, dok se svakog sata novi spratovi uspinju ka nebu, dok se širi ka nekadašnjoj provinciji, dok gradi najduže mostove, najviše zgrade i dok njegovi žitelji putuju najbržim vozovima. Šangaj je pokret, brzina i snaga. Iznad svega Šangaj se ogleda u želji da postane novi centar sveta, sa svim onim što je novo, moderno, brzo, urbano i što donosi profit.

Nekadašnja perla Azije sija kao dijamant dok se sunce prelama na sjajnim oblakoderima u kojima se ogledaju neonske reklame, kranovi i neumorni radnici koji marljivo, 24 sata, sedam dana u nedelji, grade. Takozvani mingong - na hiljade radnika koji su došli iz manjih, siromašnih mesta kao što su Henan, Jian-

gsu i Anhui da bi zaradili 110 eura, dva puta veću platu od "običnih" građevinskih radnika. Zahvaljujući njima Šangaj je eksplodirao kao vulkan čija se lava u vidu ulica, mostova, hotela uvlači svuda i čija groznica promena i prosperiteta zahvata sve stanovnike i 75 miliona turista Kineza koji dolaze da vide u šta se to iz minuta u minut pretvara nekadašnji Pariz Orijenta.

Hushen (poreklo imena Šangaj što znači "na moru"), neprepoznatljiv je onima koji su ga možda posetili pre samo nekoliko godina. Gotovo 50% kuća izgrađenih pre 1946. godine je srušeno, dok će preostale "stare" građevine biti zame-

njene novim u najskorije vreme. I još jednom reč brzina najbolje opisuje suštinu ovog grada. I izazov. Njegovih 17 miliona stanovnika svakodnevno prati rušenje i izgradnju, šeta između

Njegovih 17 miliona stanovnika svakodnevno prati rušenje i izgradnju, šeta između 20.000 gradilišta, pogled ka suncu im zaklanja 2.500 oblakodera, kojih će za samo godinu dana biti još 60. U ovom gradu se svaka dva sata otvara nova firma i svakih 20 minuta niče novi sprat.

Tekst i fotografije: Sanja Lučić

20.000 gradilišta, pogled ka suncu im zaklanja 2.500 oblakodera, kojih će za samo godinu dana biti još 60. U ovom gradu se svaka dva sata otvara nova firma i svakih 20 minuta niče novi sprat. I nigde toliko sjaja na jednom mestu, nigde toliko hotela koji nadmašuju jedni druge u bogatstvu, bazenima koji hrle ka nebu, fontanama i igri svetla. Ovde se nalazi i **najveća luka na svetu**, na ostrvima Yangshan, spojena sa gradom **najdužim mostom na svetu - Donghai**. Most je dug 32,5 kilometra, prostire se preko otvorenog mora sa šest traka, i umesto za predviđenih osam završen je za tri i po godine.

Šetati ulicama Šangaja znači udisati drevne kulture, delove tradicije Francuza i Engleza,

osetiti dodir Japanaca koji su ga osvajali, znači biti u stalnom dodiru sa novim i starim. Sa bogatim i siromašnim. Znači biti deo Kine koje više nema, kao svedok zemlje koja polako osvaja svet. Znači biti u dodiru sa zgradama, konstrukcijama, no iznad svega u dodiru sa ljudima koji oslobođeni hrle ka novom, kreativnom i modernom, baš kao što je predvidela Zhou Weihui u svojoj knjizi "Šangaj bejbi", gde Koko, enigmatična, agresivna i emotivno rascepljena grad-ska devojka priča o snovima i načinima na koje će ih ostvariti, baš kao njen Šangaj, kao alter ego. Sa mešavinom erotike, izdaje i strasti ka zabranjenom, novom i oslobađajućem, isto onako kako se iznena-

da oslobodio Šangaj predugo uspavan, predugo prepričavan samo kao projekat, danas u potpunoj realizaciji.

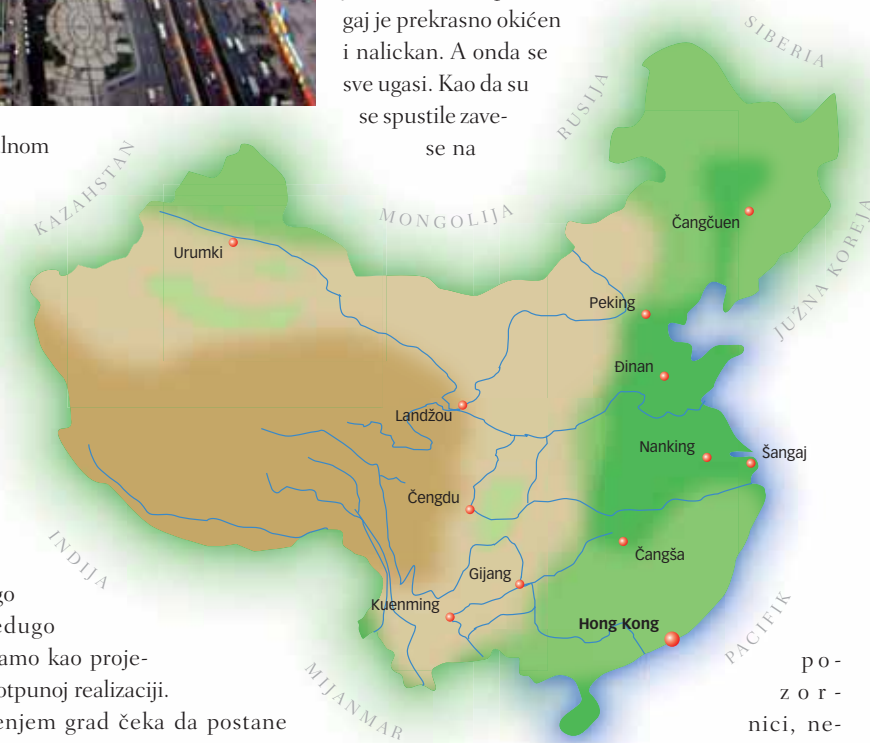
Sa nestrpljenjem grad čeka da postane raskršće Azije na kome će se uzdizati **World Financial Center**, koji će biti završen krajem 2007. godine i sa svojih 492 metra visine i 101 spratom biće ponos Kine koja hrli ka Expo-u 2010. Sa poslednjih sedam spratova druge po visini zgrade na svetu pogledom će moći da se obuhvati ovaj veličanstveni grad u pokretu. U svoj svojoj spektakularnosti i kontrastu.

Između 50.000 taksija, bicikala koji se provlače kroz reku automobila, policajaca koji objašnjavaju

kada preći ulicu, iako postoji semafor, onih koji dolaze iz dalekih siromašnih mesta da bi doprineli sjaju ovog grada (čiji deo nikada zaista neće biti), ogledaju se sav sjaj i beda grada. Oni koji zidaju i moderni šangajski japiji koji će u tim zdanjima raditi za velike svetske kompanije, mladi obučeni po poslednjoj italijanskoj modi i oni koji noću prebiru po smeću ostatke koje su za sobom ostavili imućniji, slika su Šangaja.

Ta velika košnica koja vrvi od zvukova, boja, odblesaka svetla i reklama, sjaji i kreće se do 22 sata. Sve je otvoreno - načičkani kineski restorani sa potpunom drugačijom hranom od one koja se može naći u kineskim restoranima zapadne Evrope, ogromnim porcijama i povrćem koje više nigde nećete videti, puni Mc Donald's i Pizza Hut restorani, ali i japanska kuhinja kao najnoviji trend. Veliki sjajni tržišni centri, na desetine spratova sa najpoznatijom robom, uglačani, blještavi, pomalo kič, ali Šangaj je sklon preterivanju i moramo mu oprostiti. Grad liči na veliki Time square sa milion neonskih reklama koje pozivaju na konzumiranje, koje podsećaju na novac i na sve ono čemu grad hrli.

Nanjig road liči na velike francuske avenije, ta blještava pešačka zona vrvi do 22 sata, sve je kao veliki luna-park, Šangaj je prekrasno okićen i nalickan. A onda se sve ugasi. Kao da su se spustile zaves

tišina se spušta na uspavane oblakodere, neki drugi Šangaj počinje da mili po trotoarima i ulazima. Vide se samo obrisi ugašenih reklama, samo tragovi ljudi koji su do tada bili tu, kao po naredbi jedan deo grada odlazi na spavanje, dok se polako budi onaj nevidljivi po dnevnom svetlu, onaj zabranjeni, podzemni grad. Iz sporednih ulica izlaze prodavci sa improvizovanim tezgama koji prodaju hranu, ribu i

U gradu postoje kvartovi gde se očuvala tradicionalna arhitektura

Donghai, najduži most na svetu

suvenire za turiste. Sve je puno prosjaka koji nametljivo traže milostinju, vukući vas za rukav. Drugo lice Šangaja započinje svoj pritajeni život onda kada grad obaviće noć. Nad njima bdiju kranovi koji će kako već sutra doprineti tome da još neka zgrada bude dovršena, da još jedan sprat bude nadograđen, da još neki oblakoder započne svoj rast ka nebu.

U svitaj novog dana, kada radoznali turisti poželeva da nađu nešto od starog grada, vrteći se između megalomanskih zdanja, gubeći se u bulevarima i kineskim natpisima, naći će se Kinezi koji će poželeti da im pokažu pravi put, da im ispričaju istoriju, da im prepričaju Šangaj, kakav je nekad bio, jer onaj kakav je sad mogu da dožive u punom zanosu, a onaj kakav će biti mogu tek da naslute. I dok radoznalo posmatrate Kineze koji praktikuju tai chi, utonuli u zelenilo parka i tišinu, Kinez vodič vam otvara vrata **Starog grada** po ceni od 10 eura. Svako se ovde snalazi kako može, dok se odmara od posla koji podrazumeva poučavanje u pisanju kineskih slova. On je odličan turistički vodič kroz ovaj grad sa dva lica čije skrivene strane, zagonetne osmehe i magične uglove sami možda ne biste mogli da nadete.

Velika kitnjasta kapija označava ulazak u jedan drugi svet, oivičen zidovima kao bedemima koji se brane od nasrtaja novog grada, koji zaboravlja sve što je prošlo i hrli ka no-

vom. I dok pogled luta preko trošnih kuća i veša koji se suši na konopcu razapetom iznad vaših glava, od jedne do druge strane uskih ulica, osećate se pomalo kao Marlen Ditrih u "Šangaj Ekspresu", u doba revolucije gde se prepliću priče stare herojske Kine, čiji deo pokušavate da budete šetajući uličicama Starog grada.

Velika kitnjasta kapija označava ulazak u jedan drugi svet, oivičen zidovima kao bedemima koji se brane od nasrtaja novog grada, koji zaboravlja sve što je prošlo i hrli ka novom. I dok pogled luta preko trošnih kuća i veša koji se suši na konopcu razapetom iznad vaših glava, od jedne do druge strane uskih ulica, osećate se pomalo kao Marlen Ditrih u "Šangaj Ekspresu", u doba revolucije gde se prepliću priče stare herojske Kine, čiji deo pokušavate da budete šetajući uličicama Starog grada.

grada. Onaj pretenciozni, nestrpljivi i nezasićeni novi Šangaj posmatra vas odozgo sa svojih nepreglednih visina dok se gubite po radnjama sa suvenirima, sa odećom koju nikada

nećete kupiti, dok se ne izgubite u jednoj od čajdžinica, koju sami možda nikada ne biste našli. Ti mirisi koji vam miluju čula, mame vas da sve probate, da mirno sedite zamrznuti u tom deliću vremena kao, maleni deo slagalice koji nikada neće naći svoje mesto u novom Šangaju, koji će zauvek pripadati onima koji su bili deo ovog grada, koji su 1921. godine osnovali Komunističku partiju Kine, koji su doprineli tome da ovde nastane kineska kinematografija, koji su se mešali sa beloruskim prostitutkama i nestajali u revolucijama.

I sve je baš onako kako treba da bude: stari drveni stolovi, meniji koji nude crni, beli, žuti, zeleni čaj, mnoštvo čajeva koji topeći se u čaši postaju najlepši cvet, poseban šank za kojim lepe Kineskinje pokazuju tehniku pripremanja čaja, ovog nacionalnog pića uz čiju se degu-

Unutrašnjost Magleva, najbržeg voza na svetu

staciju vekovima opušteno časka, raspravlja o aktuelnostima, umetnosti ili jednostavno uživa u oblicima, mirisima i bojama.

Huxin Ting Tea House je najstarija čajdžinica u Šangaju. U proleće 1990. godine tu je priredena prva demonstracija spremanja čaja. Ovaj tea house je posetila engleska kraljica i mnogi drugi zvaničnici, kao i velike svetske zvezde koje su poželeva da idu u korak sa ovim gradom. Dok posmatrate kako se u šoljici otvaraju latice žutog cveta jasmína a arome i mirisi vam se uvlače kroz pore, poželevaćete da tu zauvek ostanu, kao podsećanje na grad čiji ste i vi bili deo za trenutak. Ne možete a da ne pomislite da ovakvog grada nema nigde na svetu, da ste i vi deo filma koji projektuje promene i ide ka srećnom kraju.

Nanjing road

Dok gledate slike naslikane pirinčem na papiru, sa svojim simboličnim pričama, dok vam makazama iscrtavaju precizno lik na papiru, veštinom najboljih umetnika, dok posmatrate taoistički hram, deo ste stare Kine, onakve kakvom je zamišljamo, kakva nam je ostala u sećanju iz filmova sa kosim i neobičnim krovovima, sa živim bojama i kitnjastim ukrasima. I dok se život odvija na trotoarima gde

se prodaje, jede, razgovara, deo ste tog života koji je prava slika stare Kine u kojoj trošne kuće služe samo za spavanje dok je svakodnevnica negde napolju, u isprepletenim venama ulica koje vrve od ljudi, zvukova i boja.

Hodajući tako stiže se u **City of Temple** gde je nekada stanovao Mandarino Yu. Danas je to potpuno renovirana zona

Šangaj Travel Tips

■ VODIČI

Ukoliko želite da na put odete spremni predlažem vam da u kofar ubacite vodič Shanghai, izdavačke kuće Inside Guide. Ima ga u beogradskim knjižarama. Korisne informacije možete naći i na: www.lyw.sh.gov.cn/en/info/indx.aspx ili www.cnto.org/shanghai.asp

■ PROPUSNICE I KARTICE

Shanghai public transportation card - ne obezbeđuje popuste ali se mogu izbeći gužve i čekanja u redovima za kartu. Važi za železnicu, za vozove, taksí prevoz, metro i autobuse. Trenutno nema turističkih propusnica u Šangaju.

■ BEZBEDNOST

Kineski gradovi su generalno bezbedni, iako se to polako menja. Sa porastom broja turista, porasla je i opasnost od krađe i džeparenja. Za one koji diluju drogu predviđena je kazna i do 15 godina zatvora za više od 50 grama, i smrtna kazna za veće količine droge.

■ ZABRANE

Vlasti u Šangaju najavljuju da će sledeće godine "ukloniti" bicikliste sa većih saobraćajnica u gradu, kako bi ostavili više prostora automobilima. Oko najavljene zabrane već se podigla velika prašina, jer Šangaj ima više od devet miliona biciklista i svega oko 200.000 privatnih vozila.

■ RADNO VREME

Kancelarije uglavnom rade od 9 - 17 sati. Banke se zatvaraju u ranim večernjim satima, a rade i vikendom. Imajte u vidu da neke manje banke mogu imati pauzu za ručak i to od 11.30 do 13.30h.

Čajdžinica u Starom gradu

Demonstracija čaja

tom prizoru potrebno je da uzmete lift koji vas podiže u zastrašujuće visine za samo 45 sekundi (ide brzinom od 9,1 metar u sekundi). Sve ovde ima notu neverovatnog jer je Pudong, u kome se nalazi ovaj toranj, do 1990. godine bio selo, a danas, samo 16 godina kasnije, to je metropola iznikla praktično iz ničega. Time

Stari grad

još jednom Šangaj naglašava kako je tu sve moguće jer stvar je u brzini i želji.

Jedna od najslikanijih zgrada koja će biti pravi dragulj u vašem albumu je i televizijski toranj nazvan Orijentalna perla, koji se nalazi u Pudong parku u Lujiazuiu. Okružen je Yangpu mostom na severoistočnoj strani i Nanpu mostom na jugozapadnoj strani kreirajući tako sliku "blizanaca zmajeva koji se igraju perlama". Ovaj toranj je visok 468 metara i to je treći po redu najviši televizijski toranj na svetu, nakon onih u Torontu i Moskvi.

I tu svakako nije kraj. Jer Šangaj zapravo nikada neće biti završen, plan je da se proširi ka severoistoku gde se na sat vremena trajektom nalazi ostrvo Chongming sa Dongtanom koji se nalazi na ekstremno orijentalnom delu. I baš tu će izroniti jedan od najvećih projekata ovog veka - **Eco-city**, grad koji će potpuno živeti u skladu sa ambijentom, zdravim načinom života, u kome će se voziti automobili na struju i hidrogen. Do 2040. godine ovaj grad bi trebalo da postane kineski Menhetn. I neko novo srce Šangaja. Za sada srce Šangaja pulsira na reci Huangpu, koja je dugačka 114 kilometara i široka 400 metara i deli grad na dva dela, istočni i zapadni. Ovu žutu reku možete da posmatrate sa šetališta Bund ili sa malih brodića za krstarenje, sa kojih možete da se divite različitim arhitektonskim stilovima, sa kojih ćete biti svedok izranjanja ovog grada iz prošlosti i njegove duboke zahuktalosti ka budućnosti.

Dušu grada čini i **Xin Tian Di** koji se nalazi u samom centru Šangaj sitija, jedna od najvećih turističkih atrakcija sa puno istorijskih i kulturnih obeležja. To je moderna pešačka zona jedinstvena upravo po različitim stilovima koji je čine, antički zidovi, stare zgrade, međunarodne galerije, barovi i kafici i nebrojeni restorani.

I nigde kao ovde nećete osetiti do-dir starog vremena zahvaljujući građevinama u šiku-

men stilu i brzini 21. veka. Za ovu ulicu se kaže da je to mesto gde se Šangajevo juče i sutra susreću u današnjici.

Posetiti Šangaj a ne otići u njegov zapadni deo gde se nalazi **budistički hram Jade Buddha Temple**, izgrađen 1882. godine, bilo bi kao ne upoznati do kraja srž ove metropole. U njemu se mogu videti dve statue Bude donete čak iz Burme. Ovaj hram je uništen za vreme revo-

Tradicionalna kineska umetnost, slikanje pirinčem na papiru

lucije ali su dve statue sačuvane i novi hram je podignut 1928. godine. Ove dve statue su remek-dela napravljena od porcelana, zovu se Sedeći Buda i Ležeći Buda i prekrivene su belim žadom. Sedeći Buda je visok 190, dok je Ležeći Buda dugačak 96 santimetara i predstavlja Budu koji leži na desnoj strani, desnom rukom pridržavajući glavu dok mu je leva ruka položena na levu nogu. Ova poza se zove srećni počinak.

Mada su Kinezi većinom ateisti, ovde se može naići na katedrale, crkve, hramove, džamije. Šangaju ništa ne nedostaje. U njegovoj ambiciji da postane centar sveta, pažnja je usmerena na svaki detalj, na svaku kulturu, na sve narode koji će proći kroz njega. U ovom kineskom Las Vegasu sve je skupo, sem taksija koji košta manje od 15 juana, ali kako gotovo niko ne govori engleski nemoguće je očekivati da taksista zna gde želite da idete ako izgovorite destinaciju na bilo kom drugom jeziku sem kineskog. Napišite zato svoju destinaciju na papiru, to je jedini siguran način da ćete stići tamo gde ste naumili. I mada ima oko 1.000 autobuskih linija koje idu na svakih 10

Yu Yuan bašta pravljena je 20 godina

Šangaj zapravo nikada neće biti završen, plan je da se proširi ka severoistoku gde se na sat vremena trajektom nalazi ostrvo Chongming sa Dongtanom, koji je smešten na ekstremno orijentalnom delu. I baš tu će izroniti jedan od najvećih projekata ovog veka - Eco-city, grad koji će potpuno živeti u skladu sa ambijentom, zdravim načinom života, u kome će se voziti automobili na struju i hidrogen.

Ulica u Starom gradu

U tim situacijama pored taksija rešenje je i metro koji može da bude svojevrsna avantura, ali šta su putovanja nego avanture?

I kada se približi dan odlaska iz ovog čudnog grada setite se njegovih modernih galerija (ima ih više od 200), setite se preko 600 prodavnica donjeg veša, setite se svih tih brojeva koji vam stalno odjekuju u glavi kada gledate Šangaj i kada slušate o nje-

mu. Jer Šangaj je sav u brojevima, tu se misli i planira u ciframa, u veličini, u brzini, u dužini. I zapamtite sliku grada, neka vam ostane urezan u sećanju svaki detalj, svaka zgrada, svaka raskrsnica. Kada sledeći put dodete u taj grad moguće je da ga više nećete naći, biće samo deo jednog većeg Šangaja, samo kvart koga više nećete raspoznavati kada pogledom obuhvatite ulice i pogledate ka nebu. ■

TV toranj

Unutrašnjost budističkog hrama Jade Buddha Temple

Šangaj Travel Tips

■ KUHINJA

U Šangaju je moguće pronaći sve vrste svetskih kuhinja, ali i dobru tradicionalnu kuhinju, koja se vezuje za gradove kao što su: Beijing, Yangzhou, Sichuan, Guangzhou... Probajte i lokalne šangajске specijalitete. Šangajski restorani su najpoznatiji u Kini i služe hranu iz celog sveta u svako doba.

■ SPORT I REKREACIJA

Blizu grada se nalazi Shanghai International Circuit, izgrađen 2003. godine, da bi bio domaćin Formuli 1 i svetskim moto-trkama. Možda se baš u vreme vaše posete gradu ovde organizuje neka od trka na dva točka. Proverite!

■ ŠOPING

Šangaj je poznat kao raj za shoppere, naročito Nanjing Road i Huaihai Road sa modernim i trendovskim radnjama, dok će Sichuan North Road "odgovoriti" zahtevima običnog i folk izgleda. Tu su i Xujiahui shopping center, Yuyuan shopping city, Jiali sleepless city i razne druge destinacije u gradu.

■ NOĆNI ŽIVOT I ZABAVA

Noćni Šangaj se mora videti, a polazna tačka je Bund. Postoje i noćna krstarenja rekom Huangpu koja pružaju fantastičnu mogućnost da se oseti ukus noćnog života na Bundu. Turiste prevozi tridesetak brodova. Na Hengshan Road-u su najpopularnija mesta za izlazak. To je uveče i jedna od najposećenijih zona kao i Maoming South Road.

■ RAZNO

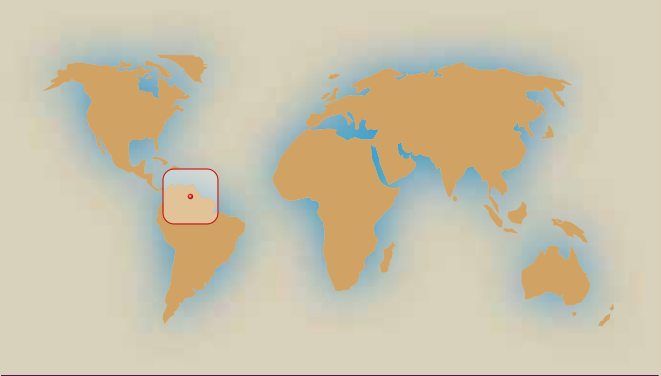
Širom Šangaja se nalaze saloni za masažu u kojima rade slepi maseri. Ne propustite priliku da se za male pare relaksirate.

▶ Šangaj

■ **geografski položaj**
Grad u **Narodnoj Republici Kini**, na orijentalnoj obali. Nalazi se na reci Huangpu.

■ **populacija zemlje i grada**
Šangaj ima **18,7 miliona stanovnika**, uključujući i dva miliona populacije koja radi u gradu ali ne živi u njemu.

no je obezbediti **vizu**. Ona se izdaje u konzulatu u Beogradu, u ulici Perside Milenković 9, utorkom i četvrtkom od 09.00 do 12.00 sati. Od dokumentacije neophodno je pripremiti važeći pasoš, avionsku kartu, potvrdu rezervacije hotela i dve fotografije. Dolazak se ne najavljuje, visa je besplatna i čeka se sedam dana.

■ **kako stići do...**
Jednu od veza sa Šangajem nudi Alitalia, koja svakodnevno preko Milana leti za ovaj kineski grad. Iz Beograda avion poleće u 11.45, u Milanu je u 13.35, da bi u 15.30 poleteo za Kinu. U Šangaj Alitalia sleće u 09.00 sati narednog dana. Cena karte je 549 eura, dok je za dodatne takse potrebno izdvojiti još 250 eura. Putnici iz Beograda sleću na Pudong International Airport (PVG), jedan od dva međunarodna aerodroma u Šangaju, koji se nalazi na oko 30 kilometara istočno od grada.

■ **dokumenti**
Za sve turističke posete Kini neophod-

Zgrada opere

■ **jezik**
Kineski, mandarinski

■ **medicinske norme**
Ministarstvo zdravlja Kine potvrdilo je 18 slučajeva ljudi zaraženih ptičjim gripom (virus H5N1), od čega je 12 sa smrtnim ishodom. Zato je preporuka za sve one koji putuju u Kinu da vode računa o tome šta i kako jedu. Piletina bi morala da bude dobro kuvana ili pečena, što se odnosi i na jaja. Takođe valja napomenuti da svaki direktni kontakt sa živim ili uginulim pticama može biti rizičan.

■ **novac**
Valuta koja se koristi je juan (CNY). Za 1 euro dobije se otprilike 9.79 juana.

■ **struja**
220V, 50Hz

■ **smeštaj**
Dobri i kvalitetni hoteli u Šangaju su zaista mnogobrojni i nalaze se u svim najposećenijim delovima grada, kao što su Jingan, Hongqiao i Pudong. Hoteli oko šangajske železničke stanice,

People's square i Xujiahui distrikta su najpovoljniji ukoliko želite da se kroz grad krećete metroom. Postoji veliki izbor smeštaja i u stanovima, u hostelima... Šta god da poželite, od najjednostavnije sobe, preko hotela visoke klase, sve ćete to, bez problema, naći u Šangaju. Konkretnije informacije o smeštaju pogledajte na sajtu: **www.travelchinaguide.com**

■ **informacije**
Sajtovi na kojima možete da dobijete informacije o Šangaju su: **www.shanghaiyellowpages.com** ili **www.yellowpage.com.cn**

■ **telefoniranje**
Prilikom pozivanja Šangaja okrenite 99 za izlaz iz zemlje, pozivni broj za Kinu je 86, plus 21 (pozivni za Šangaj). Minut razgovora košta 44,45 dinara, bez PDV-a. **Kada iz Kine pozivate pretplatnika u Srbiji** treba da okrenete 00 za izlaz iz zemlje, zatim 381, kao pozivni broj i pozivni za grad koji zovete (11 za Beograd).

■ **kako se kretati kroz grad**
Šangaj ima odličan transportni sistem. Postoji više od 1.000 **autobuskih linija** i četiri **metro linije**. U planu je da se do 2010. godine izgradi još osam linija. Nemačka firma Transrapid izgradila je prvi **voz sa magnetnom levitacijom** na svetu koji vozi od aerodroma Pudong do gradske stanice Long Yang Road. Uveden je 2002. godine i prelazi 30 kilometara za sedam minuta dostižući brzinu od 431 km/h. Kroz Šangaj prolaze tri **železničke linije**: Peking - Šangaj, Šangaj - Hangzhou i Xiaoshan - Ningbo. Luka Šangaj je jedna od najaktivnijih na svetu. Autoput Jinghu Expressway povezuje Peking i regione oko grada sa Šangajem. Autobusi idu svakih 10 - 15 minuta, od 4.30 do ponoći, cena karte je od 1 do 2 juana. Pazite na pešačkom prelazu, nerado staju pešacima. Metro oznake su na oba jezika, a ovaj vid transporta saobraća od 05.00 do 23.00 sata. **Taksi** usluge koje Šangaj nudi takođe vam mogu biti od koristi.

Šangaj noću